

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Керівнику Офісу Президента

України

ЄРМАКУ А.Б.

Шановний Андрію Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Мамки Г. М., оголошений на засіданні Верховної Ради України 18 лютого 2022 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.
матеріали на 4 арк.

З повагою

Руслан СТЕФАНЧУК

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: СТЕФАНЧУК РУСЛАН ОЛЕКСІЙОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000062EE150049384302
Дійсний до: 14.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 11/10-2022/49195 від 21.02.2022

842725

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№ _____

« _____ » _____ 2022 р.

Керівнику Офісу Президента
України
Єрмаку А.Б.

ДЕПУТАТСЬКЕ ЗАПИТ

(в порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

*Про надання інформації про правовий статус
Закону України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо імплементації
норм міжнародного кримінального та
гуманітарного права»*

Шановний Андрію Борисовичу!

20 травня 2021 року Верховною Радою України було прийнято в другому читанні та в цілому як Закон України № 1461–ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права» (законопроект рестрац. № 2689 від 27.12.2019).

Під час прийняття в цілому вищезазначеного Закону Голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності Монастирський Д.А., а зараз Міністр внутрішніх справ України, зазначив (*витяг зі стенограми пленарного засідання та відео додається*):

«...по всіх цих питаннях кожен термін вивірений з усіма експертами, з правозахисниками...»

«...Нас чекає суд в Гаазі щодо міжнародних злочинів, які вчинені під час міжнародного збройного конфлікту. І туди Росія прийде от з такою пачкою вироків, які вже є проти наших військовослужбовців, добровольців. А ми поки що маємо, поки що завдяки також нашим попередникам, перелік кримінальних проваджень – жодного вироку, колеги, жодного. І це ганьба!

Нема чого доопрацьовувати в цьому законі. Всі правозахисники тут. В мене є лист Моніторингової місії ООН з прав людини, єдиний висновок в цьому скликанні, ми чекали цей висновок з підтримкою даного законопроекту. ООН – за цей законопроект. Всі терміни вивірені, все визначено, все вилизане і це дійсно десятки годин роботи.

Колеги, немає відповідальності поки що за злочини, які вчинені на Донбасі. Треба це забезпечити, щоб були вироки щодо тих, хто катував, вбивав наших військовослужбовців і мирних громадян. Зараз це повний нуль.»

Але при цьому, Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України надало до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права» (далі – Закон № 1461–ІХ) зауважень на 20 сторінках. У своїх зауваження юристи Апарату Верховної Ради України звернули увагу на таке:

по-перше, чинний Кримінальний кодекс України (далі – КК) вже передбачає відповідальність за злочини проти людяності. Так, Розділ XX Особливої частини КК передбачає кримінальну відповідальність за злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

по-друге, Законом № 1461–ІХ пропонується передбачити у ст. 8 КК правило, згідно з яким при вирішенні питання щодо притягнення до відповідальності за КК за злочини агресії, геноциду, злочинів проти людяності та воєнних злочинів незалежно від місця їх вчинення буде мати місце юрисдикція судів України. Ця новела може бути розцінена як порушення принципу невтручання у внутрішні справи інших держав.

по-третє, запропоновані склади злочинів, у нових статтях 438 – 438-5 КК, перевантажені зайвими ознаками (примітками до цих статей), що надзвичайно ускладнює процес належної кримінально-правової кваліфікації таких діянь. Окрім того, детальний опис ознак складів злочинів з посиланням на міжнародно-правові акти буде потребувати оновлення у разі внесення змін до відповідних норм міжнародного права або їх скасування.

по-четверте, Законом № 1461–ІХ пропонується введення в кримінальне законодавство посилання на «звичаєве міжнародне право» та «урахування практики міжнародних судових установ (трибуналів)». Але, практично всі міжнародно-правові документи, ратифіковані Україною, не містять повноцінних кримінально-правових норм та не передбачається конкретних видів та розмірів покарання за вчинення тих чи інших протиправних діянь. Отже, національні

органи досудового розслідування та суди, навряд чи зможуть безпосередньо застосовувати положення таких міжнародних документів.

Крім того, Закон на пряму суперечить статті 58 Конституції України, в якій встановлено, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Також, Закон № 1461–IX суперечить статті 61 Основного Закону, основним змістом якого є неможливість притягнення осіб до кримінальної відповідальності за діяння, які вони не вчиняли.

7 червня 2021 року Закон № 1461–IX направлено на підпис Президенту України.

Відповідно до частин другої та третьої статті 94 Конституції України Президент України протягом п'ятнадцяти днів після отримання закону підписує його, беручи до виконання, та офіційно оприлюднює його або повертає закон зі своїми вмотивованими і сформульованими пропозиціями до Верховної Ради України для повторного розгляду.

У разі якщо Президент України протягом встановленого строку не повернув закон для повторного розгляду, закон вважається схваленим Президентом України і має бути підписаний та офіційно оприлюднений.

Станом на 17 лютого 2022 року жодної дії передбаченої Конституцією України не було реалізовано, а отже Закон України ухвалений Верховною Радою України не набув чинності.

Стаття 6 Конституції України встановлює, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Указом Президента України «Про Положення про Офіс Президента України» від 25 червня 2019 року № 436/2019 визначено, що Керівник Офісу Президента України:

1) здійснює загальне керівництво Офісом, спрямовує його діяльність на ефективне забезпечення здійснення Президентом України визначених Конституцією України повноважень, представляє Офіс у відносинах з іншими органами, підприємствами, установами та організаціями;

2) подає на підпис Президентові України проекти указів, розпоряджень Президента України, закони України, що надійшли на підпис, проекти пропозицій Президента України до законів для застосування щодо них права

вето, конституційних подань, звернень Президента України до Конституційного Суду України, листів та інших документів, підписує додатки до актів Президента України, тощо.

Враховуючи вищезазначене, керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», прошу Вас:

- надати інформацію про правовий статус Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права» № 1461–ІХ, який 20 травня 2021 року було прийнято Верховною Радою України в другому читанні та в цілому та направлено на підпис Президенту України 7 червня 2021 року;

- надати інформацію про причини не підписання Президентом України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації норм міжнародного кримінального та гуманітарного права» № 1461-ІХ.

Про результати розгляду цього запиту прошу повідомити в установлений законом строк.

Додаток: на 4 арк.

З повагою

**Заступник голови Комітету
з питань правоохоронної діяльності,
народний депутат України**

Г.М. Мамка

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Мамка Григорій Миколайович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000198E2B00EC89A000
Дійсний до: 10.02.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 147д9/14-2022/46578 від 17.02.2022

840645